

***Ambystoma opacum* – Gemarmerde Salamander**

(door Eric Peters)

Dit artikel dient geciteerd te worden als:

Eric Peters, 2002. *Ambystoma opacum* – Gemarmerder salamander pag. 18; uit: BOUWMAN, A. S. BOGAERTS (samenstelling en redactie), 2002. Salamanders. Jubileumbundel. Uitgave: Salamandervereniging. ISBN 90-9016241-0.

Kenmerken

De Gemarmerde Salamander, *Ambystoma opacum* heeft een gedrongen lichaamsbouw en kan een lengte bereiken van 13 cm. De kop is breed en de ogen steken boven de kop uit. De staart is kort en in doorsnede rond en beslaat 40 tot 43% van de totale lengte. De huid is glad en glanzend. De bovenzijde is zwart en op de rug en bovenzijde van de staart bevinden zich zilverkleurige vlekken of strepen. De flanken, de zijkanten van de kop en de poten zijn in meer of mindere mate bezet met zilverkleurige stippen. De buik is lichter gekleurd dan de bovenzijde en mist een tekening. Het geslacht is aan de hand van de zilverkleurige vlekken of strepen te bepalen, bij mannetjes zijn deze zilverwit en bij vrouwtjes zijn deze zilvergrijs. In paarstemming verkerende mannetjes hebben een opgezwollen cloaca.

Verspreiding en leefomgeving

Deze salamander wordt gevonden in het oostelijk deel van VS, van het zuiden van New England tot in het noorden van Florida, westwaarts tot in het oosten van Texas. *A. opacum* is een op land levende salamander die een verborgen levenswijze leidt onder de grond, onder mos, schors, bladeren, rottend hout en soortgelijke plaatsen. Deze salamanders verlaten hun schuilplaatsen vooral in de nacht bij vochtig weer. *A. opacum* komt voor in verschillende biotopen zoals in vochtige zandgebieden of op droge hellingen, meestal in de omgeving van water. Voor verder informatie verwijs ik naar PFINGSTEN & DOWNS (1989).

Gemarmerde salamanders, *Ambystoma opacum*, vrouw (foto: Eric Peters).

Terrarium

Om de kans op voortplanting te vergroten houd ik meerdere mannetjes en vrouwtjes in een terrarium. In een terrarium van 100x40x40 cm kunnen tien volwassen exemplaren worden gehuisvest. De bodembedekking moet bestaan uit een laag van ten minste 6 cm zand of bosgrond, die voor de salamanders toegankelijk kan worden gemaakt door bijv. stukken schors, turf, hout en takken geheel of gedeeltelijk in te graven. Op deze bodemlaag worden pollen mos, schors, stenen e.d. gelegd, waaronder de salamanders zich kunnen verschuilen. Om de salamanders in goede conditie te houden is het belangrijk dat er voldoende vochtige en droge plaatsen in het terrarium aanwezig zijn. Ook moet er voldoende ventilatie in het terrarium aanwezig zijn, zodat de luchtvochtigheid niet te hoog oploopt. *A. opacum* kan worden gehouden bij temperaturen van 18-22°C. Alleen in de winter mag de temperatuur dalen tot 10-12°C. Een watergedeelte is overbodig en af te raden om verdrinking te voorkomen.

Voedsel

Het voedsel kan bestaan uit kleine regenwormen naaktslakken, spinnen, krekels, pissebedden, wasmotrupsen, vliegenmaden enzovoorts.

Voortplanting

Op het einde van de zomer en in de herfst trekt *A. opacum* naar de voortplantingsplaatsen. Mannetjes arriveren daar eerder dan de vrouwtjes. De zaadoverdracht vindt plaats op het land, op de bodem van nog droogstaande poelen of andere moerasachtige plaatsen. Hier zetten vrouwtjes ook hun eieren af in zelf gegraven of reeds bestaande holletje onder plantenresten en onder stenen e.d.. Een legsel kan bestaan uit 50 tot 200 eitjes. Vrouwtjes blijven bij de eitjes en door een afscheiding uit de blaas worden de eitjes beschermd tegen uitdroging. Als de eitjes door regen of waterstijging worden overspoeld, wordt de ontwikkeling versneld. De lengte van pas uit het ei gekomen larfjes is ongeveer 10 mm. Larven kunnen worden gevoerd met watervlooien, *Tubifex*, muggenlarven en andere in het water voorkomende kleine insecten en hun larven. De larven metamorfosereren na de winter en hebben dan een lengte van zo'n 3 cm. Het voedsel van de jongen kan bestaan uit dezelfde, maar kleinere, voedseldieren als door de volwassen exemplaren worden geaccepteerd. Jongen die in een buitenterrarium werden opgekweekt waren na 15 tot 18 maanden geslachtsrijp bij een lengte van 9 cm.

Gemarmerde salamanders, *Ambystoma opacum*, man (foto: Eric Peters).

Tot slot

Deze soort wordt ook door andere salamanderhouders gekweekt (zie o.a. GERLACH, 1997). Hopelijk draagt ook mijn kennis ertoe bij dat we hiermee een gezonde populatie van deze bijzonder mooie dieren in gevangenschap opbouwen.

Summary

Ambystoma opacum is a slender build salamander about 13 cm. long. Males have more silver white marbled spots whereas females are often more silver greyish coloured. During breeding season males have a swollen cloaca. It is found in the eastern part of the United States. *A. opacum* has a secretive activity pattern as it lives under ground, under moss, rotting logs etc for most of its time. It only comes out when there is a high moisture at night. The author keeps about ten individuals of different gender in a terrarium of 100x40x40 cm. The soil consists of a 6 cm. layer of leaf litter, covered with pieces of bark, wood, moss etc. High moisture is necessary but good ventilation as well. It can be best kept at temperatures around 18-22°C in summertime to 10-12°C in wintertime. A water bowl is not necessary and can even cause drowning. Food consists of worms, crickets, slugs etc. Mating takes place in autumn on land. Females lay their eggs on very moist places and when larvae hatch they must be able to fall into the water. Larvae can be fed on *Daphnia*. They metamorphose at a length of 3 cm. Young raised in an outdoor terrarium reached adulthood at a length of 9 cm at the age of 15 to 18 months.

Literatuur

GERLACH, U., 1997. Haltung und Zucht von *Ambystoma opacum*. Elaphe 5: 12-16.
PFINGSTEN, R.A. & F.L. DOWNS (EDS.), 1989. Salamanders of Ohio. Bulletin of the Ohio Biological Survey. New Series, vol 7 (2). 315 p.

© Copyrights 2002 de Salamandervereniging, www.salamanders.nl.

De Salamandervereniging staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, te Nijmegen, onder nummer 09126981.